

نەلفوئیی نەخلاق، سەرەتای ستراتییجی

دکتۆر کەمال میراودەلی

چۆن کۆبانئ ئەمریکای کردە دۆستی ستراتییجی کورد؟

1

سەرەتای تیوہگلانی ئەمریکا لە رۆژاوا وەک لە وتاریکی پێشوودا روونم کردەوہ، داستانی بەرگری و خۆپاگری کۆبانئ بوو.

ئەمریکا بە ئارەزوو، بە خواست، لەبەر بەتەنگەوہهاتی ژیان و چارەنووسی مرۆفان و کۆمەلگای کوردی و تەنانەت ئەوسا بۆ ئامانجی شەری داعشیش لە سوریا وەک ئامانجیکی ئەمریکی نەبووہ تەرەفیک لە مەلحەمە ی بەرگری کۆبانئ.

وہزیری دەرہوہی ئیدارہی ئۆباما، جۆن کیری لە 8 ی ئۆکتۆبەری 2016 دا، بە ئاشکرا وتی: [پئگریکردن لە کەوتنی کۆبانئ ئامانجیکی ستراتییجی ئەمریکا نییە.]

Isis in Kobani: John Kerry says preventing the fall of the town is 'not a strategic objective'

واتا له و قوناغه دا وهستاندن داغشيش له داگيركاري و تاوانه مړنده ييه كاني نامانجي ستراتيحي نه مريكا نه بوو.

نهم قسه يه ي چون كپري وهك قسه كه ي نهر دوغان: كؤباني ده كه وي، بيگومان ده كه وي، ته سلیمکردنی چاره نووسی كؤبانی و خه لكه كه ي بووبه وه حشه كاني داعش.

نه ي چون نه مريكا ناخري پشتگيري كوردی كرد له كؤبانی؟

2

خباتی يه په گه

نه وه ي ته سلیمبوونی قبول نه كرد و هه موو نازاد يخوازانی راسته قينه و مافيمرؤفخوازانی ساخته ي دنيا ي خسته به رده م به رپرسياري ويژداني و نه خلاقويه وه به رگري قاره مانانه ي كورد بوو.

به لام كؤبانی هه روه ها حه قيقه تيكي گرنگ و نيوه نديي وهك دهرسيكي ميژووي هه ره گرنگ بو گه له كه مان و بو تيگه يشتي چون تي كار كردن له زله سياسه تمه داران و هه ست و پاي گشتي جيهان دهر خست: گه ر خوت دلت به خوت نه سووتن، گه ر خوت وهك نه ته وه نه يسه لمينييت **نه ته وه بيت** و هه ست و سوز و هاودهنگي نه ته وه يي دهر نه برپت چون خه لكي تر هاوسوزت ده بن؟

هي رشي داعش بو داگير كردنی كانتونی كؤبانی و نابلوقه ي شاروچكه ي كؤبانی به تانك و ماشيني سه ربازي و توپخانه و گروه ي نيني حارييه وه له 13 ي نيلوولي 2014 دا ده ستيپي كرد. له 16 ي نيلوولدا نابلوقه ي شاروچكه كه يان دا

يه كه م ليديانی ناسماني هاوپه يمانی رؤژاوي له داعش له بنكه يه كي كؤبانی له 27 ي نيلوولدا بوو.

به لام له م دوو حه فته دا كورد به رگريه كي نه فسانه بيان كرد. له لايه كي تريشه وه 130.000 كه س دهر به دهر بوون. له 27 ي نيلوولدا نوباما ستراتيحي دژ به داعشي وهك] كه مكر دنه وه ي توانايان نه مجا له ناو بردنيان] وه سف كرد و وتي: كه هاوپه يمانيه ك بو

ئەم مەبەستە پېكىدىن ۋە ئەمىرىكا سەركردايەتتى دەكات ۋە شەرم ناكەين لە لىدانى ئەو گروپە تېررورستە.

بەرىتانيا ۋە دانىمارك ۋە بەلجىكاش بەشدارىيان لە ۋاوپەيمانىيە راگەياندى. بەلام بەشدارى ئەو ۋاوپەيمانىە كەمتر لە شەرمناە بوو.

[بۆ كورتەيەكى كاتبەندى [رۆژبەرۆژى] رووداۋەكان بروانە بى. بى. سى

<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-29688108>

ھېرشى داعش تا دەھات دۆزەخى ترو كوشندەتر دەبوو.

داعش دەبابە ۋە ھامەرى ئەمىرىكى ۋە سارۆخى دۆزەخ [كە خۇيان دروستيان دەكرد كە برىتى بوو لە بوتلە گازىكى پىر لە تەقەمەنى ۋە بە تۆپخانە دەياناۋىشت] ۋە موشەكى گراد ۋە تۆپخانە 129 ھەبوو، جگە لە سەيارەى بۆمبىرئز كە ئىنتىجارى دەيانتەقاندەۋە.

كچان ۋە كورانى كورد يەپەژە ۋە يەپەگە بەكلاشىنكۆف، رەشاش، ۋە دۆشكا ۋە قەناسە ۋە ئار. بى. جى شەرى كۆلان بەكۆلانىان دەكرد. زەخىرەشيان كەم بوو.

كۆبانى بە پىراتىكى دوو سالى دەبوو لە رەۋشى شارىكى گەمارۆكراۋ دا بوو. لە سى لاۋە لە گەل سورىا ۋە لە لاي چوارەمەۋە لە گەل توركىا ئابلووقەدراۋ بوو، كە لە گەل دەستپىكى ھېرشى داعش، توركىا ئەۋ تاكە دەروازە سنوورىيەى بۆ گەيشتى يارمەتى ئىنسانى ۋە ھەلاتن، داخست. لە بەرئەۋە يەكەم داۋاى خەلكى كۆبانى ۋە يەپەگە كىردنەۋەى كۆرىدۆرىكى مەۋى بوو بۆ گەيشتى يارمەتى بە خەلكەكەى ئەۋانەى لە شارەكەدا مابوونەۋە.

ئامانجى داعش لە گىرتنى كۆبانى ھەمان ئامانجى ستراتىجى ئىستاي تورك بوو: لە ناۋبىردنى خەلكە كوردەكەى بە كوشتن يان ئاۋارەكردن ۋە جىنىشتەكردنى عەرەب ۋە مىلىشىياى سونى داعشى ۋە گۆرىنى بە يەككىك لە ۋىلايەتە ستراتىجىيەكانى دەۋلەتى ئىسلامىي.

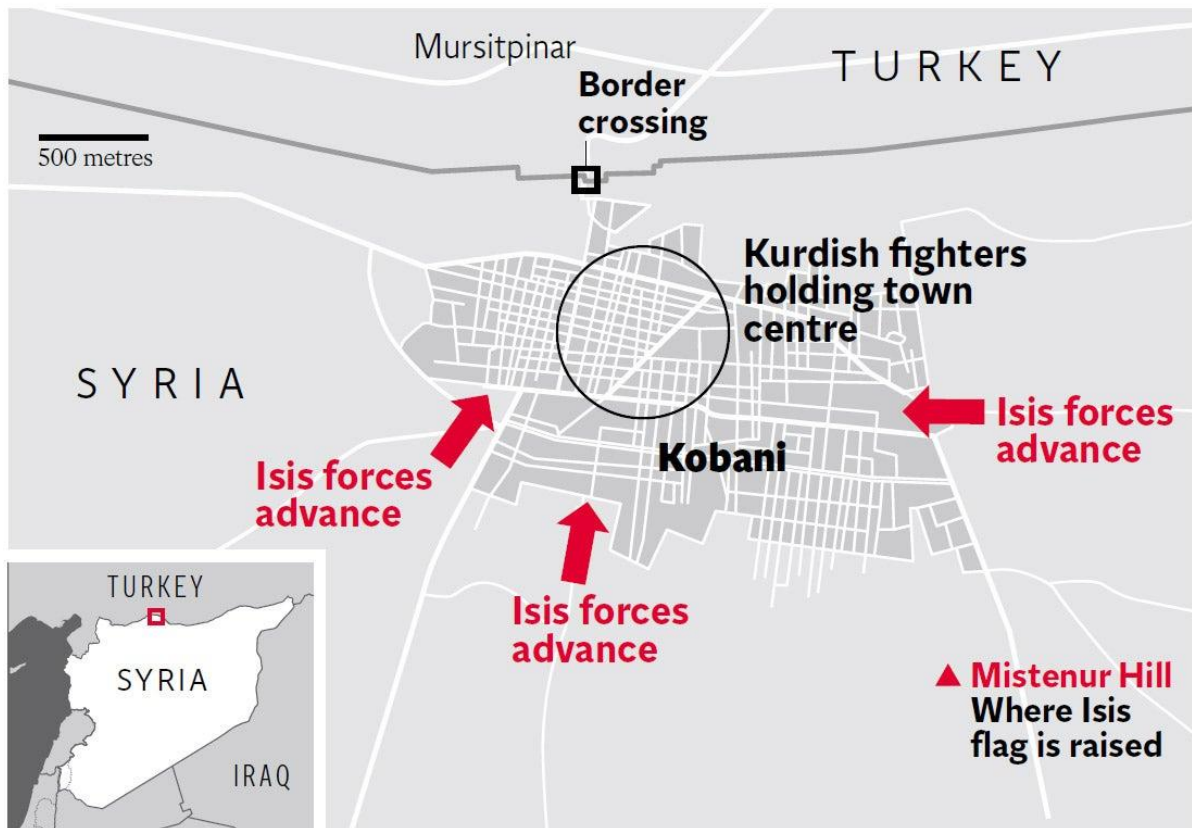
[توركىا بەردەۋام ئەم ستراتىجە لە عەفرىن ۋە كانتونى عەفرىن جىبەجىدەكات ۋە ھىشتا دەيەۋى كۆبانى ۋە ھەموورۆژاۋا بگىرتتەۋە.]

بۆيە داعش ئەوپەرى توندوتىژى و مړندەگه رى و قيرسچمه يى بۇ داگيرکردنى شارەکه به کارهينا، به پى راپورتىكى ئەلجەزيره له زمانى سه روکى کانتونى کۆبانى وه پاريزه رنه نوهر موسليم داعش 25 سه ياره ي بۆمبىژى ئىنتىحاريان له هيرشه کانياندا بۆ سه رهيزه کان و ناوچه کانى يه په گه ته قانده وه، نه مهش ژماره يه ک بوو که نه وسا له هى هه موو شاره کانى ترى سوريا زياتر بوو.

رهوشى کۆبانى له خه ته ر دا بوو، ته نيا 4 رۆژ پيش راگه ياننده که ي کپرى که کۆبانى ستراتيگى نييه! واته له 4ى ئۆکتۆبه ردا داعش گردى ستراتيگى [مشته نور] ي

داگيرکردبوو، ئالاي رهشى له سه ر چه قانده بوو، له ويوه به تانک و توپخانه ناوشاريان بۆردومان ده کرد، له سى لاوه هيرشيان به تانک و ماشينى زرينپوش و توپخانه و سه ياره ي ئىنتىحاري ده هينا. [سه يرى نه خشه ي سه ربازي هيرشه کان بکه]

CITY UNDER SIEGE

بە درىژايى سنووريش تانك و ماشىنى سەربازى و تۆپخانەى تورك رېز بوو بوو، سەيرى ئاھەنگى ئىبادەكردنى كۆبانى يان دەكرد.

كوردى سوروچ و گوندە نزيكەكانيش ھاتبوونە سەر سنوور و، بىدەسەلات و چاۋ بە فرمىسك و دەم بە ھاوار، سەيرى ئە و دۆزەخە يان دەكرد.

دىار بوو سىياسەتى ئەمريكاي ئوباما مانە ۋەى داعش بۆ ماۋەيەكى درىژخايەن بوو. لاي ئەوان كۆبانى تەنيا شارۆچكەيەكى ترى قوربانى ئە و لافاۋە رەشە بوو، كە لە بەرچاۋى سەتەلاتەكان و رادارەكان و درۆنەكانيان و ئىنجەرلىك و نيوەندەكانى چاۋدىرى و ئىستىخباراتى بەھىزيان و بە ناو توركيادا و لەبەر دەم دووھم سوپاي ناتۇدا، موسل و رەقەى پامالى.

ۋەزىرى دەرەۋەى ئەمريكا دەيوت: كۆبانى ھىچ نرخىكى ستراتىجى بۆ ئەمريكا نىيە.

ئەوروپا ۋەك ھەمىشە كەرگوى بوو، بەلام رۆژنامە و ناژانسەكان بە چىرى بە دواى رووداۋەكان دەكەوتن. پاي گشتى زياتر و زياتر پىشتىگىرى خۆتىگە ياندنى لە كۆبانى دژى داعش دەكرد.

3

برا لە پشت برا بى، مەگەر قەزا لە لاي خودا بى

ئەۋەى كۆبانى بە تەنيا نەھىشتەۋە، ئەۋەى توورەي ئىنسانى و ھاۋارى نەتەۋەيى و خويىنى سوور و پاكى خۆى تىكەلى گىرى خەباتى نەتەۋەيى كۆبانى كىرد، پارچە-جەستەى ئە و دىوى سنوورى زۆركردى كۆبانى بوو: رۆلە خەباتكار و دىسۆزە گىيانبەزەكانى باكور بوون لە پىشەۋە ھەرۋەك ھەمىشە، مەلبەندى كوردايەتى و دلەگەرەى كوردستانىتى - ئامەدى مەزن و شارۆچكەى دەستەخوشكى سەر سنوورى زۆركرد: سوروچ.

ئەمە نموونەى راپورتىكى رۆژنامەگەرى جىھانى ئەوسايە لە رۆژى 8 ى ئۆكتۆبەرى 2014 دا واتە لە رۆژى راگە ياندنە ساردەكەى كىرى دا، لە [ئىندىپېندىنت] ى بەرىتانييدا بلاوكرائەتەۋە:

[نەبوونی پشتگىرىپى بۇ كورد لە كۆبانى خۆپىشاندانى زياترى لە سەرانسەرى توركيادا
هەلگىرساندا]

بەلای كەمەو 19 كەس گيانيان لە دەست دا كاتى نارازيان كۆكتىلى مۆلتۆف و بەرديان
بە پۆلىس دادا. پۆلىس بە فرمىسكە گازو داردەست و تۆپەئاو وەلاميان دانەو.

شارى باشوورى رۆژھەلاتى توركييا دياربەكر، پىتەختى واكەوتووى [ئەمرى و اقيع] ى كورد
لە توركييا، خراپترى توندوتىژى و زۆرترىن كوژراويان بەركەوت. فەرمانى قەدەغەكردنى
ھاتوچۆتا رۆژى پىنجشەممە درىژكر ايهو، دواى ئەوھى بەلای كەمەو ھەشت كەس لە
ماوھى خۆپىشاندانەكاندا گيانيان لە دەست دا.

دياربەكرى كىكە لە شەش شارى كوردى كە لە ژىرقەدەغەى ھاتوچۆدايە.

كوردەكانى شارۆچكەى سوروچ نىكى كۆبانى، جارىكى ترپژانە سەر شەقامەكان: ئەمجارە
بۆپشتىوانى خەلكى كۆبانى.

[يەكىنەكانى پاراستنى گەل [يەپەگە] رىكخراوى سوورىاي ھاوشىوھى پەكەكە، بەرگرى لە
شارەكە دەكەن. كە تارىك داھات، شەپەكە لە بەشى رۆژھەلات دابوو، جەنگاوھرانى
يەپەگە لە گەل داعشەكان لە شەپى شەقام بە شەقامدا بوون. ئەمرو داعش وىستى بە
ھىرشى تانك بىتە ناوشارەكە و ماشىنىكى سەربازى پرلە تۆپخانە، بۆمباردومانى نىوھندى
شارەكەى كرد، بەلام يەپەگە بۆيان لە كەمىن دابوو، كاتژمىر 4ى پاش نىوھەرۆ بە كاتى
لۆكال، ماشىنەكەيان تەقاندەو. [زارا مىستۆ سەرنووسى وەلاتى. كۆم كە لە نىوھندى
كۆبانى وە راپۆرت دەدات، بە ئىندىپىندىنتى وت: داعش لە سى قۆلەو ھىرش بۆ
داگىركردنى نىوھندى شارەكە دەكەن، دەبابەكانى توركييا لە سەرسنوور رىزبوون و تەنيا
سەيردەكەن].

[https://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/isis-in-kobani-still-no-sign-of-turkey-reacting-to-threat-on-its-border-as-john-kerry-says-](https://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/isis-in-kobani-still-no-sign-of-turkey-reacting-to-threat-on-its-border-as-john-kerry-says-9783372.html)

[9783372.html](https://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/isis-in-kobani-still-no-sign-of-turkey-reacting-to-threat-on-its-border-as-john-kerry-says-9783372.html)

دیمەنە میژوووییە کە و خۆفرۆشییە نەوتییە دژی خەباتی نەتەوویی:

ئەم ھەوالە لە راپۆرتیکی ئیندیپیندینتەو، یەکیکە لە ھەزاران راپۆرتی رۆژنامەگەری و فیدیوی و فلیمسازیی ئەو کاتە، کە دەبوو ئیستا لە ئەرشیفیکی نەتەوویییدا پاراسترابان و بەردەست بن و سەدان لیکۆلینەوھیان لە سەر کرابا و، دەیان کتییی پر دۆکیومینتی و وینەیی بەرجەستەیی زیندوو، تەنیا لە سەر مەلحەمەیی کۆبانی پەخشکرابان، جگە لە کردنی بە فلیم و بەرجەستەکردنی لە چەندین رۆمان و کاری نەتەوویییدا.

دەبوو منالی کورد و خۆئندکاری سەرھتایی نەبیت، کە داستانی کۆبانی و ناوی کچ و کورە شەھیدەکانی کۆبانی نەزانی و شانازیان پێو نەکات.

ئەیی دەسەلاتی کوردیی، حکومەتی کوردیی، پەرورەدەیی کوردیی، خۆئندنی کوردیی و کوردبوون و کوردستانییوون، یانی چی؟

بەلام بە داخەو لە باشوور [خۆفرۆشیی نەوتیی] مان ھەییە، نەک [خەباتی نەتەوویی].

کوا ئەرشیفی نەتەوویی، کوا ئەدەب و ھونەری نەتەوویی، کوا میژوونووسی ھاوچەرخ، کوا زانکۆ و بنکۆلی ئەکادیمی؟ کوا یادکردنەوھی داستانی کۆبانی و نەمراندنی شەھیدانی؟ کوا دەزگای ستراتیجیی و بیرخانە؟

کۆبانی ئەمریکای فییری ئەفوبییی ئەخلاق کرد

خۆپیشاندانەکانی باکووری کوردستان کاریگەر بوون. ئەمریکا و ناتۆ گەشتنە ئەو قەناعەتەیی کە کۆبانی بکەوئ توورەیی کورد لە باکوور دەتەقیتەو، و تورکیای ناتۆیی بە کوشتاریکی زۆر نەبیت بۆی کۆنترۆل ناکرئ. واتە تاوانی فرامۆشکردنی کەوتنی کۆبانی و ئیبادەکردنی، تاوانی کۆمەلکۆژی کوردی باکووریشی دیتە سەر. کیشەیی دەیان ھەزار پەنابەریش کە تورکیا نەیدەوویست ریگیان بدات، فاکتەریکی تری چرکردنەوھی کیشەکە بوو.

بەلام ھۆكارە ھەرە گىرنگەكە ئەوھبوو كە كۆبانى بوو بە رەمىزى ھەرە بەھىزى بەرگى نەتەوھى كورد كە لە سنوورى نەتەوھى تىپەراندى و، ھەموو ئازادىخوزانى دنيا وھك خەباتىكى نىونەتەوھى مرقاھىتە دژى فاشىزمى ئىسلامى داعشى دەيانبىنى.
چەپەكانى رۇژاوا بە [ستالىنگراد] ى سەدەى بىستوىەكەم وھسفىان دەكرد.
بۆنموونە برۈانە: بەرگى داستاننامىزى كۆبانى

<https://www.telesurenglish.net/opinion/The-Epic-Resistance-of-Kobane-20170413-0011.html>

ئەمە بۇ يەكەمجار دواى تاوانى ھۆلۆكۆستى نازى جەنگى جىھانى دووھم، كوردى بە تاقىكردنەوھىەكى ئەخلاقى بۆنەمىكا و رۇژاوا.
ئاخرى تەنیا دوازده رۇژ دواى راگەيانندنەكەى پىشوى، كىرى ناچار بوو بلى: نامەسئولانە و نائەخلاقىيە پىشتىگىرى كوردى كۆبانى نەكەين!
ئەم دوازده رۇژە بۇ كوردى كۆبانى دۆزەخ بوو. بەلام خۇراگىرى و خۇبەخشى بۇ خاك لەلايەكەوھە و ھاسۆزى نەتەوھى باكوور ئاخىرى بە ئامانچ گەشىت.
8 ى ئۆكتۆبەرى 2014 كىرى وتى: كۆبانى بۆنەمىكا ستراتىجى نىيە با بكةوئى.
20 ى ئۆكتۆبەر وتى: نائەخلاقى و نامەسئولانەيە پىشتىوانى كوردە جەربەزەكان نەكەين.
20 ى ئۆكتۆبەرى 2014 رۇژىكى گىرنگە بۇ كورد.

وھىزىرى دەرەوھى ئەمىكا جۇن كىرى تەنانت لە ئەمىكاش نىيە، لە ئەندەنوسىايە، لە دوا رەوشى كۆبانى ئاگادارى دەكەن. ئەو كوردانە بەرگىيەكى ئەفسانەى دەكەن، تاكەھىزن توانىبىتەيان داعش راگىن، ھەموو دنيا سەير دەكا، داعش بە تۆپ و تانك دەيانكوتىت، ئەوان تەنیا چەكى سووكىان ھەيە. بە تەنیا ناتوان سەركەون، ئەمىكا يارمەتەيان نەدات!!

ئوباما دەئى: سايسەتمان ئەوھىەكەمىان كەينەوھە و لە ناويان بەرىن

ئەوھەتا گەورەترىن ھىزان لە كۆبانى خرىوتەوھە.

كاتى بېيارە، بۆ سوممەنى ئەمىرىكا گىرنگە!!

ئەمە پەيامى پىنتاگۆنە!

ئەمەش ئەنجامەكە بووۋەك لە ھەۋالىكى ئەۋرۇژەدا دەيخوئىنەۋە:

[ئەسۋىشەيتىدېرئىش. مائىۋىلى وروۋبەرت بېرنز.

دووشەممە، 20 ئۆكتۇبەرى 2014 جاكارتا. ئەندەنوسيا؛

ۋەزىرى دەرەۋەنى ئەمىرىكى جۆن كېرى رۇژى دووشەممە ۋتى: كە ئىدارەنى ئوباما بېيارى داۋە چەك و زەخىرە بۆ كوردە 'جەربەزەكان' كە دژى توندرەۋانى دەۋلەتى ئىسلامى لە شارۋچكەنى سنوۋرى كۆبانى دەجەنگى بەربداتەۋە، چۈنكە ئەۋە [نابەپرسانە ۋ لە روۋى ئەخلاقىيەۋە زۆرسەخت دەبىت كە پىشتىۋانىيان نەكەين].

بەئى كوردە جەربەزەكان [فەلىەنت كوردز] قسەنى ئەۋە.

ئاۋەئناۋى [فالىەنت] بە ماناى دلقايم، نەبەرد، جەربەزە، پالەۋان-سىفەت، دىت. ئەمەش دەقى ھەۋالەكە بە ئىنگىلىزى:

Matthew Lee And Robert Burns, The Associated Press

Published Monday, October 20, 2014 5:54AM EDT

Last Updated Monday, October 20, 2014 10:39AM EDT

JAKARTA, Indonesia -- U.S. Secretary of State John Kerry said Monday the Obama administration decided to airdrop weapons and ammunitions to "valiant" Kurds fighting Islamic State extremists in the Syrian border town of Kobani because it would be "irresponsible" and "morally very difficult" not to support them.

كۆپى: بەئى خزم و خەلكى پەكەكەن، بەلام بىئەخلاقىيە يارمەتییان نەدەین. ئەى تورکيا چى؟ چۆن رىنگە دەدا ئەمرىكا پالپىشتى [پەكەكە] بکات؟

پىش وەلام، دەبى ئەم راستىيانە بز انىن:

- 1- ئەوسا پرۆسەى ئاشتى نىوان پەكەكە و تورکيا هەبوو. هەردوولا هېشتا هیوادار بوون.
- 2- ئەم پرۆسەى ئاشتىيە كوردى باكوورى زۆر بە هیز و خۆباوەر كوردبوو، كورد هیزىكى نەتەوہىبى سىياسىي جەماوہرى مەزن بوو چ وەك خەباتى مليۆنى شەقام، چ وەك خەباتى كەلتورىي و ژياندەنەوہى شوناسى نەتەوہىبى و دەرپىنى پىشتگىرى بۆ ئۆجەلان و ھاوسۆزى كوردستانى، چ وەك خەباتى دىمۆكراتى پەرلەمانى و سەرکەوتن لە هەلپژاردنەكاندا. لە ئاستى جىمانىشدا پىشتگىرى ئەوروپا لە زيادبووندا بوو.
- 3- ئەردۆگان نە بووبو بەسەرۆك و سىستى سەرۆكايەتى نەبوو، دەسەلاتى رەھای نەبوو.
- 4- سوپاى تورك هېشتا سەربەخۆ و خاوەن برىارىي خۆى بوو، لە رىنگەى ئىنجەرلىك و تۆرەكانى ناتۆو جەنەرالە گەرەكانى تورك ھاوسازىيان لەگەل ئەمرىكا هەبوو. بەلام وەك عەقىدەيەكى عەسكەرىي و نەتەوہىبى تورك، هەمىشە كورد وەك دوژمن و ھەرەشەى يەكەم دەبىن.

5- ئەپەكە هېشتا خۆى زياتر بە ئىسلامىيەكى عوسمانىزمى-نوئى كراوہ دەزانى لەوہى بە نەتەوہىبىيەكى رەگەزپەرستى توركىي و لەگەل حىزبى نەتەوہىبى فاشىستى توركى بەھجەلى ھاوپەيمان نەبوو. بەپىچەوانەوہ سەركردەى بالا لە ئەكەپەدا وەك عەبدوللا گول، ئەحمەد داودنۆغلو و عەلى باباجان، لە تاكتىكى سىياسىيدا، خۆيان زياتر لە كورد نزيكتر دەزانى لەوہى لە حىزبەكەى باخچەلى.

6- ئەوہى پى دەوترا سوپاى ئازادى سوريا، هېشتا نەبوو بوو بە ئىسلامى و جىھادىي سونى تىرۆرىستى نوسرەبى و سەر بە تورکيا. بەشېك لەوان لە جەنگى كۆبانى دا ھاوخەباتى يەپەگە بوون.

7- ئەمانەو بېگومان گوشاری ئەمریکا وەک ھۆکاری یەکەم، وای کرد که ئەردوگان بە ناچارى رازى بىت، تەنەت پېشمەرگەى باشووريش بەشدارى لە بەرهقانى كۆبانى دا بکەن. تورکيا مەبەستى بوو ئەمریکا ھىزى سەربازى زەمىنى نەھىنیت.

8- يەكيتى ھىشتا ھەستىك و نووزەيەكى كوردستانىبوونى تىدا مابوو. حەزبان دەکرد شكلى و پروپاگەندەيش بىت لەو داستانە مەزنەى كۆبانى پرىشكىيان پى بىردىت، بەلام راستى ئەو گۆرپى ھەلۆستى ئەمریکا بوو، كە وای کرد ھىزىكى پېشمەرگە بچىتە كۆبانى. ئەمریکا لە رىنگاى سنوورى باشوورەو ھاوكارى خۆى لەگەل يەپەگە دەستپىکرد. دەزانين پىشتر خۆفرۆشە ئەردوگانىيەكان خەندەقى خيانەت و دوژمنايەتى رۆاژوايان لىدەدا.

9- پىشوازى جەماوەرى نەتەوھى كوردى باكوور بۆ ھىزى پېشمەرگەى باشوور بە جوا نترين شىوہ و وەك رووناكترين و بەھىزترين بەلگەى مېژوو پى يەكبوونى كورد و ھەستى كوردايەتى و كوردستانىبوونى سەلماند.

7

وەرگەرەنەكەى جۆن كىرى لە دىن- بەلام با لىرەدا بگەرپىنەو ھەپاشماوھى ھەوائى بىرارە ئەخلاقىيەكەى جۆن كىرى.

[كىرى، كە لە پىتەختى ئەندەنوسىاوہ قسەى دەکرد، وتى: ئىدارەى ئەمرىكى لە نىگەرانى تورکيا دەربارەى پشتىوانى گروپىك، كە پىوھندىيان بە گروپىكى كوردىيەو ھەيە كە ئەنقەرە بە توندى دژايەتییان دەكات، تىدەگات. بەلام وتى: كە ھەلۆست و ھەلومەرجى كۆبانى گەيشتۆتە لەحزەيەكى وا سەخت [حەرىج]، كە بە رەھايى بەردانەوھى يارمەتى بۆيان پىويستە. [دەقى قسەكانى كىرى لە خوارەوہ]

[با بە رىزەو ھە ھاوپەيمانەكانمان توركەكان بلىم: ئىمە بە تەواوى بنەماكانى دژايەتى ئەوان و ئىمە بۆ ھەر جۆرە گروپەكى تىرۆرىست تىدەگەين، بە تايبەتى ديارە ئەو تەحەددايەى ئەوان دەربارەى پەكەكە بەرەو پرووى دەبنەو، بەلام ئىمە ئەركىكى ھاوپەيمانانمان گرتۆتە ئەستوى خۆمان، كە داعش كەمكەينەو ھە و لە ناويان بەرىن، ئىستاش داعش بە ژمارەيەكى زۆر لە وشوینە ھەن كە پى دەوترى كۆبانى.]

کیری وتی: خەباتکارەکان [یەپەگە/ پەکەکە] بپاریان داوہ ئەم جەنگە زەمینییە [بۆ پاراستنی کۆبانێ] بکەن، هێرشکردنە سەر گروپەکی بچووکی لەوێ [لە لایەن تورکیاوە] کە لە کاتی کدا ئەوان لقیکن لەو خەڵکانە ی تورکە دۆستەکانمان دژایەتیان دەکەن [واتە پەکەکە]، بەلام ئەوان نیستا جەربەزانی بەرامبەر داعش دەجەنگن ناتوانین چاوی لەو خەلاتە بیۆشین کە لێرەدا [دەستمان دەکەوێ] ئەو نامە سئولانە دەبێ لە لایەن ئیمەو، و هەرودەها لە رووی ئەخلاقییەو زۆر سەخت دەبێت، کە پشتت لە کۆمەڵگایەکی بکەیت ئەوەندە بە سەختی وەک لەم لە حەزە تایبەتیەدا دەیکەن، دژی داعش بجەنگیت [

"Let me say very respectfully to our allies the Turks that we understand fully the fundamentals of their opposition and ours to any kind of terrorist group and particularly obviously the challenges they face with respect the PKK," Kerry said. "But we have undertaken a coalition effort to degrade and destroy ISIL, and ISIL is presenting itself in major numbers in this place called Kobani."

Kerry said the militants had chosen to "make this a ground battle, attacking a small group of people there who while they are an offshoot group of the folks that our friends the Turks oppose, they are valiantly fighting ISIL and we cannot take our eye off the prize here."

"It would be irresponsible of us, as well morally very difficult, to turn your back on a community fighting ISIL as hard as it is at this particular moment," he said

8

شیکردنەوێ قسەکانی جۆن کیری

1- جۆن كېرى بە زمانىكى سايكۆلۆجى قورس، ناچارى ئەمىرىكا بۇ پىشتىگىرى كورد روون دەكاتهوه. داعش ھېزىكى جىھانى رەشى فاشىستە و، ئوباما برىارى كەمكردنەوهى ھېزەكان و لە ناوبردى داوه و، ھاوپەيمانى بۇ ئەم مەبەستە پىكەوه دەنىت.

2- شارۆچكەيەكى كورد كە پىشتىر دنيا نەبىستبوو، دەبىتە مەيدانى جەنگىكى زەمىنى سەخت بەرامبەر ھېزىكى گەورە و مرندەى داعش.

3- لەو شارۆچكەدا [ھېزىكى بچووكى] كورد برىارىان داوه [جەنگى زەمىنى] بۇ پاراستى شارۆچكەكەيان بكەن و ھەر [لەم لەحزە تايبەتییەدا] زۆر [بە سەختى] جەربەزانە و پالەوانانە دژى داعش دەجەنگن.

4- ئەم ھېزە ھاوسۆزو ھاوبىرى [خەلكانىكن. فۆلك] كە توركىا بە توندى دژايەتییان دەكات و دەپەوئەت.

5- توركىا دەبابەكانى و سوپاكەى لە سەر سنوور جىگىر كىردوون، ھىچ بەرامبەر داعش ناكات، دەپەوئەت ھېزى بكاتە سەرئەو ھېزە بچووكە كوردییە كە ئاوا قارەمانانە لە جەنگىكى سەخت دژى داعش دان و ھەزاران مەدەنى دەپارىزن.

6- گوشارىكى جىھانى گەورە لە سەر پىنتاگۆن ھەپە رىگەى ھۆلۆكۆستىكى تر لە ھېزىكى لە نازى نازىبىترنەدات.

7- لەم ھەلومەرجەدا، لەم لەحزە مېژوويى يە تايبەتەدا، كېرى دەلى: ئەم كارەى دۆستە توركەكانمان لە چى خۆیدا نىيە! با ئەوانە خزمى خەلكە بە تېرۆرىست دانراوەكەش بن، بەلام لەم لەحزەدا ئەوان دەورىكى تىر مېژوويى موعجىزەپى دەبىن!

8- لە بەرئەو ھەپە راسىتى دەپە وەك خەلات/ پرايز سەپىر بىرىن. مەبەستى كېرى لە خەلاتەكە: دەركەوتنى {ھېزىكى زەمىنى} جەربەزەپە كە لە ئامانجى كەمكردنەوه و لە ناوبردى داعشدا ھاوپەيمانىكى ئەگەرى ئەمىرىكەپە و، خۆى سەلماند و جىگەى ئومىدى زياترە!

9- لە بەرھەموو ئەم ھۆيانە فاكترەى ئەخلاقى و بەرپرسىارى مېژوويى لە سەررووى ھەموو فاكترەى ترەوھىپە. ئەو ھەم فرامۆشكردنى بەرپرسىارى شەرەفى عەسكەرى و پىگەگرتن لە

جینۆساید و کارپکی نائەخلاقیی دەبیئت گەر [پشت لەو کوردە جەربەزانە بکەین و یارمەتیان نەدەین].

1- کورتەیی لەحزە میژووپیەکە:

ئەمریکا ستراتیجی لە سوریا نەبوو، گەر بە نادیاریی هەشبیبوبیئت کوردی رۆژاوا پەراوینتیکیش نەبوون لەوستراتیجییە.

ئەمریکا لە بەرتورک پەکەکەیی بە تپۆرۆریست دەزانی و باکی کوردی باکوور و رۆژاوا نەبوو.

دەرکەوتنی خەباتی ئەفسانەیی یەپەگە و هۆکاری میدیای جیهانی نوێ و خۆپیشاندان و نارهزایی کوردی باکوور و دەنگدانەوه و وینەدانەوهی ئەو خەباتە لای ئازانسە جیهانییەکان و تۆرە کۆمەلایەتییەکان، ئەمریکای خستە بەردەم بژاردەییەکی ئەخلاقیی قورسەوه.

ئەمریکا ئاخیری بریاری دا تورک فرامۆش بکات و، پشتگیری کوردە جەنگاوەرە جەربەزەکانی کۆبانێ بکات.

ئەم وەرگەرانی ئەخلاقییە وەک دوایی باسی دەکەم بە پێداویستی بوو بە سەرەتای یەکدیگیربوونی ستراتیجی سەربازیی ئەمریکی-کوردیی لە جەنگی سوریا دا.

9

پروۆسی جەنگ دوای بریارەکی جۆنکیتری

ئەمریکا لە دوولاوە یارمەتی سەربازیی بۆ کۆبانێ چرکەدەوه:

1- بەردانەوهی چەک و زەخیرە و تفاق بۆ شەروانانی یەپەگە و رازیکردنی تورکیا بە جوونی هێزکی پیشمەرگە.

2- ئەمە گرنگتر و بنپرکەرتر بوو: چرکەدەوه و زیادکردنی هێرشە ئاسمانییەکانی فرۆکەیی جەنگی ئەمریکی بۆ سەر هێزە هێرشبەرەکانی داعش و بنکە و سەنگەر و جبهه خانەکانیان لە ناو کۆبانێ و دوروبەری کۆبانێ و بەرەکانی جەنگدا.

[فهمانداری نیوهندی [سهنتره لکۆمان] رایگه یاند، که زیاتر له 135 زهبری ئاسمانیان له ناو کۆبانیدا له داعش وهشان دوووه.

ئۆباما ته له فونی له گه له ئهردۆگان کرد و له برپاری ئه مریکا ئاگاداری کرد، به لام به پر سه ئه مریکا که یان ئاشکرایان نه کرد هه ئویستی ئهردۆگان چۆن بووه، به لام وتیان که ئه وه به لای ئه مریکا وه پروونه، که تورکیا دژی هه ر جووله یه که که یارمه تی بی ت بو ئه وه یزه کوردانه ی تورکیا به دوژمنیان ده زانی ت.

کیری وتی نیاز وایه بهردانه وه ی یارمه تی به کان کاتی بی ت. و ئه مریکا داوای له تورکیا کردووه، که رینگا بدا شه پروانانی کورد له عی ر اقه وه بو یارمه تیدان بچنه ناو کۆبانێ وه.

Central Command said its forces have conducted more than 135 airstrikes against Islamic State forces in Kobani.

President Barack Obama called Turkish President Recep Tayyip Erdogan on Saturday to discuss the situation in Syria and notify him of the plan to make airdrops, one administration official told reporters. He would not describe Erdogan's reaction but said U.S. officials are clear about Turkey's opposition to any moves that help Kurdish forces that Turkey views as an enemy.

The airdrops are intended to be temporary and the U.S. has asked Turkey to allow Kurdish fighters from Iraq into Kobani to help, Kerry said.

- <https://www.cp24.com/news/kerry-irresponsible-and-morally-very-difficult-not-to-help-kurds-fighting-is-extremists-1.2061361>
<https://www.latimes.com/nation/la-na-syria-american-militiamen-2019-htmlstory.html>

3- سەرکەوتنی موعجیزەیی میژوویی کورد لە کۆبانێ

وەک لە سەرەوه و تەم: لە 4 ی ئۆکتۆبەر دا داعشەکان تو انیان گەردی مشتە نووری ستراتیجی داگیربکەن و، ئالا رەشە کەیان وەک رەمزی خە لافەتی تاوان و ستە مگەری و جینۆساید لە سەری بچە قینن.

هەر دوو رۆژ دوا ی هێرشە ئاسمانییە چەرکانی ئەمریکا، لە 14 ئۆکتۆبەر دا ، بی،بی،سی رایگە یاند، کە کوردەکان تو انیان گەردە کە بگرنە وە.

Kurdish fighters battling Islamic State (IS) say they have recaptured a strategically important hilltop west of Kobane on Syria's border with Turkey. The advance came as the US said it had conducted 21 air strikes near the town, slowing down the IS advance. Tall Shair hill had been captured more than 10 days ago by IS militants.

وەک رەمزی سەرکەوتن ئالای رەشی داعش تو ور هە لدر و ئالای یە پە گە لە سەر گەردە کە چە قیندر.

لە وێ بە لاوه چیرۆکە کە زانراوه: سەرکەوتنی یە کجارەکی کورد لە کۆبانێ، ویکیپیدیا ئاوا جەنگی کۆبانێ کورت دە کاتە وە.

ئابلووقە ی کۆبانێ، وەسفی ئابلووقە کە:

ئابلووقە ی کۆبانێ لە لایەن دە وڵەتی ئیسلامی عێراق و شامە وە لە 13 ی ئەیلوولی 2014 دا دەستیپیکرد بۆ داگیرکردنی کانتۆنی کۆبانێ و، شارە سەرەکییە کە ی کۆبانێ لە باکووری سوریا، لە ناو ناوچە ی خۆ بەرپۆه بەری رۆژا وادا.

دەستیپیکردن: 16 ی ئەیلوولی 2014

ئە نجام: سەرکەوتنی تە وای فیدراسیۆنی رۆژا وادا.

شوین: کۆبانێ [بە کوردی]. عەینولعەرەب [بە عەرەبی]، کانتۆنی کۆبانێ، سوریا.

https://en.wikipedia.org/wiki/Siege_of_Koban%C3%AE

بۆ وئنه يه كى جهنگه كان و كاره ساته كه نه م فيديو يه بينه

<https://www.youtube.com/watch?v=qGAxNoYsgkc>

11

له سه ركه وتى سه ره تايى كو بانى وه بو سه ركه وتى كو تايى باغوز

به رگرى كورد و سه ركه وتى كورد له كو بانى دا يه كه م و تاكه به رگرى جددى و سه ركه وتى ستر اتيجى بوو.

نه وكات:

1- نه مريكا وتى ته نيا له رووى نه خلاقى به وه ناچار بوو

2- ده زانين دؤسته توركه كان پئيان ناخوشه و هر جوولنه يه ك بو يارمه تى كورد نائاسووده يان ده كات. به لام نه م هيزه موعجيزه و جه ربه زهن و ده بن وه ك خه لات سه ير بكرين.

3- نه م يارمه تيدانه كاتى يه!

4- له سەرکەوتنی سەرەتای کۆبانی وە 25 ی کانوونی دووهمی 2015 تا سەرکەوتنی کۆتایی باغوز 23 ی مارتی 2019 چوارسالی تێپەڕین. لەو چوار سالەدا ئەو هەر رۆلە جەنگاوەرکانی یەپەژە/ یەپەگە بوون، کە پرۆسەی جەنگی راستەقینەیان دژی داعش درێژەپیدا، خەباتی بیۆتە و دەهەزار شەهیدی زیاتر بەخشی تا بە تەواوەتی داعشی تێکشکاند. لەو پرۆسەیەدا نزیکەی لە سەدا سی خاکی سوریاى رزگارکرد. ئەو خاکە نەدا بە دەست هیچ هێزێکی ترەو. لە رووی سەربازی و سیاسیی و ئیداری لە ژێر کۆنترۆلی یەپەگەدا مایەو و ئیدارەى زاتیی تیدا دامەزراند.

<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-30991612>

5- بێگومان بە بێ چەكدارکردن و لۆجیستیک و هێزی ئاسمانی و مەشق و و ئامۆژگاری و هاوسۆزی و هاوسازی ئەمریکیەکان و هاوپەیمانان نەیان دەتوانی ئەو پرۆسە بەرپۆه بەرن و ئەو سەرکەوتنە بە دەستبێن.

6- بە هەمان شێو ئەمریکا و هاوپەیمانان بە بێ بوونی یەپەگە وەك هێزی زەمینیی جەربەزە و بە دیسپلین و باوەر و سەرکەوتندروستکەر نەیان دەتوانی جەنگەکانیان دژی داعش بەردەوام بکەن و بە سەرکەوتنی بگەیهن.

7- لەمەدا پێشبینییەكەى كێرى هاتە دی: ئەمانە خەلاتن، خەلاتی سەرکەوتن.

8- بەلام دوژمنایەتی تورکیا چی؟ ئەم هەرەشە رەشە داعشییە هەر ماوەتەو؟

بۆو لەمدا نەوێ ئەو پێویستە رۆژێكى تری گرنگ لە میژووی كوردا بزائین.

وتم: 12 ی ئۆکتۆبەری 2014 كە جۆن كێرى لە جاكارتای ئەندەنوسیاو بریاری پشتمگیری كوردیی دژ بە خواستی تورك دا، رۆژێكى گرنگە لە میژووی گەلەكەماندا.

پێنج سال باز دە بۆ پێشەو. بۆ 6 ی ئابی 2019.

وہزیری بەرگری ئەمریکا لە سەفەرە، تازە لە تۆکیۆ دا بە زیو. خەبەری پێدەدەن، تورکیا زۆر رەق و توندن لە دانوستانی ناوچەى ئارام. سوورن كە دەبێ لە ژێر دەستی ئەواندا بێت و بۆ ئامانجی ئەوانیان هێرش دەكەن و... هتد.

ۋەزىرى بەرگى خېرا راگە ياندنىك بە ناۋى پىنتاگۆنە ۋە بلاۋدە كاتە ۋە: ھەر ھېرشىكى توركىيا بۇ سەر كورد قبول ناكرى و، ئىمە رىگەى لىدەگرىن. ئەمە تاجى كۆتاپى سەر كەوتنى كورد/يەپەگە بوو،

12 ى ئۆكتۆبەرى 2014: نابەرسانە و بىئە خلاقىيە پشت لە كورد بگەين.

6 ى ئابى 2019: كورد ھىزىكى ستراتىجى ھاۋپەيمانن و رىگە لە ھەر ھېرشىكى بۇ سەريان دەگرىن.

لە بەشى داھاتوودا دروستبوونى ھاۋپەيمانى ستراتىجى كوردى- ئەمىرىكى لە سورىا لە كۆبانى ۋە تا پاش- باغووزباس دەكەم.